

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2414

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de minister van Defensie over *onbemande vliegtuigen (drones)* (ingezonden 2 april 2012).

Antwoord van minister **Hillen** (Defensie) (ontvangen 7 mei 2012).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitzending over «drones» (onbemande vliegtuigen) van KRO Reporter International?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 t/m 5

Heeft het Amerikaanse bedrijf General Atomics zich aangemeld bij de regering om mee te dingen naar de order voor vier UAV's (unmanned aerial vehicle)? Zo ja, is er sprake van afspraken voor het inschakelen van de Nederlandse industrie?

Hebben andere bedrijven zich aangemeld om mee te dingen naar de order?

Zo ja, welke en onder welke voorwaarden?

Klopt de bewering dat al een besluit is genomen om de Amerikaanse Reaper van General Atomics aan te schaffen? Zo ja, worden hiermee de Europese aanbestedingsregels genegeerd?

Deelt u de mening dat een ingebouwd preferentie voor de Reaper een open competitie onmogelijk maakt?

Antwoord 2 t/m 5

Momenteel is de keuze voor een product, bijvoorbeeld de Reaper, nog niet gemaakt. Evenmin zijn er afspraken gemaakt met de Nederlandse defensiegerelateerde industrie, *General Atomics* of andere bedrijven.

Met de brief van 14 december 2011 (Kamerstuk 30 806, nr. 10) is de Kamer geïnformeerd over de behoeftestellingsfase van het project *Medium Altitude Long Endurance Unmanned Aerial Vehicle* (MALE UAV). In deze brief is de Kamer gemeld dat in de voorstudiefase (B-fase) van het project in overeenstemming met het Defensie Materieel Proces (DMP) een openbare marktverkenning wordt uitgevoerd. De keuze voor een product en een leverancier wordt gemaakt in de verwervingsvoorbereidingsfase (D-fase). Over de

¹ Uitzending KRO reporter vrijdag 30 maart 2012.

resultaten van de verschillende fasen van het DMP, waaronder de verwerkingsstrategie, zal ik de Tweede Kamer informeren.

Vraag 6 en 8

Wordt in de Request for Information de mogelijkheid opgehouden om de drones te bewapenen? Wordt overwogen om op den duur bewapende drones in te zetten voor «targeted killing», zoals de Amerikaanse regering doet en waarbij veel burgerdoden vallen? Zo ja, wat zijn de volkenrechtelijke gevolgen van deze inzet?²

Bent u bereid om de Kamer tijdig in te lichten over plannen om de drones te bewapenen?

Antwoord 6 en 8

Met de brief van 14 december jl. heb ik de Kamer gemeld dat de behoefte van Defensie betrekking heeft op een MALE UAV voor waarneming en inlichtingenvergaring (*surveillance and reconnaissance*). Bewapening is niet aan de orde.

Vraag 7

Hoe oordeelt u over de in de uitzending geuite bezwaren tegen drones?

Erkent u dat een steeds grotere inzet van robots en drones tot nieuwe (morele) bezwaren leidt, vanwege het afstandelijke karakter van deze wapens? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 7

De inzet van onbemande en geautomatiseerde systemen is onderworpen aan dezelfde regels als de inzet van andere wapens en wapenplatforms. Dit betreft onder andere regels van het humanitair oorlogsrecht, bijvoorbeeld het beginsel dat onderscheid moet worden gemaakt tussen militaire doelen en burgerobjecten en het proportionaliteitsbeginsel.

Mijn opvatting over het project MALE UAV, een intensivering uit de beleidsbrief «Defensie na de kredietcrisis» van 8 april 2011 (Kamerstuk 32 733, nr. 1), is niet veranderd. Defensie verwerft de MALE UAV omwille van de verbetering van de operationele inzetbaarheid van de krijgsmacht en de versterking van de inlichtingenketen. Hierbij staan gevalideerde inlichtingen, een effectieve inzet, veiligheid en zelfbescherming centraal. De MALE UAV kan 24 uur per dag overal ter wereld worden ingezet, voor uiteenlopende missies. Hierbij is ook te denken aan humanitaire hulpverlening bij rampen, het in kaart brengen van vluchtelingenstromen, terrorismebestrijding en antipiraterij (brief van 14 december 2011).

---

² Our immoral drone war Mar 16, 2012 By Umar Farooq http://www.salon.com/2012/03/16/americas_immoral_drone_war/